

KAMU ÇALIŞANLARI VE MÜHENDİSLER

Murat GÖKDEMİR(*)

Kamusal alanda bir tek çalışanlar yönüyle bakarak irdeleme yapmaktan öte, bir çok yönden ele almak daha uygun olur. Bir kere kamu nedir? Biz kamu deyince ne anlıyoruz? Toplumsal gelişme ve haksal üleşim (paylaşım) nasıl olmalıdır. Bu hem üretimden elde edilen hem de hizmetin kaliteli olarak ulaştırıldığı noktalar açısından bakılması gereken yönüdür.

Yine sistemin kendi işleyişi içerisinde gelen bir kamusal alan anlayışı bulunmaktadır. Tüm kamu organlarını ve bu organların aktivitelerinde yer alan çalışanları bu anlayışa göre yönlendirmek ve bu anlayışı tüm kamu oyuna kabullendirmek gereksinimi duyulmaktadır. Ya da buna topyekün zorlanmaktadır. İşte bu anlayışları iyi analiz etmeliyiz ve hareketimizi bu zeminler üzerinden istediğimiz hedeflere yönlendirerek çalışmalarımızı veya eylemliliğimizi programlamalıyız.

Kamusal alana şu şekilde yorum getirilebilir:

Toplumun tüm alanlarında, ortak yaşama yönelik anlayışlı üretimler, hizmetler ve davranışların tümünün, bulunduğumuz döneme ve geleceğe dönük, yararlı uğraşları içermektedir. Bu uğraşların hedeflendiği kitle, başta insan olmak üzere sürekli yaşanılır ve temiz çevre, doğal hayat kaynaklarımızı koruma v.b. gibi unsurlardır.

Buradan hareket ederek kamu yetkisini kullanacağımızı organlar neler olmalıdır ve kimler eliyle kullanılması gerektiği üzerinde durmamız gerekmektedir.

Ülkemizde, mevcut yapıyı irdelediğimizde, kamu alanı olarak gördüğümüz veya genel kabul gören anlayış "DEVLET VE DEVLETE BAĞLI KURUMLAR" veya bunlara entegre edilen unsurlardır. Bu bir bakıma doğru olabilir, ancak yukarıda da değinildiği gibi görüş ve anlayışlar önem kazanmaktadır. Yoksa bir kamu görevi olarak özel veya özerk kuruluşlar aracılığı ile kamu alanlarını denetleme ve bu maksatla yönetimler oluşturmak her zaman olasıdır. Yeter ki toplumsal ihtiyaç ve bütünsel çıkara gölge düşürülmesin. Yani toplumun ortalama çıkarını ön planda tutan anlayışların demokratik ortamlarının yaratılması ve işletilmesi gerekir.

Yukarıdan beri açıklamaya çalışılan kamusal alanların kullanılması ve yönetilmesi, ülkemizde kamu görevlileri diye nitelendirdiğimiz memurlar aracılığıyla yürütülmektedir. Burada siyasi erk olarak görev üstlenen ve seçimle gelerek belirli mevkileri elde edenleri ayrı bir kapsamda kamu görevlisi olarak değerlendirilmesi gerekir. Burada değinilen emek ve hizmetlerini satarak geçimini sağlayan değişik kategoride yer alan devlet memurlarıdır.

Bugün devlet memurları, yasalarda belirlenen kamu yetkisini kullanılır noktasından çıkarıp siyasi iktidarların

(*) TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
İstanbul Şubası Yönetim Kurulu Üyesi
Kamu Çalışanı Komisyon Başkanı

istemlerini yerine getirmekle görevlendirilir bir duruma düşürülmüşlerdir. Yine buralarda görev yapan memurlar, siyasi yapıların kendi dönemlerinde ihtiyaç duydukları şekillenmeye yardımcı olacak tarzda ayrıma tabi tutularak yönlendirilirler. Doğal olarak istenilen siyasi oluşumlara hizmet eder duruma gelirler. Bu durum, kamu yetkisini belli kesime hizmet etmeye dönüştüreceklerinden, toplumda imtiyazlılık baş gösterir. Dolayısıyla verilen hizmetlerde yer alan bu kamu görevlilerinin bir kısmı, kamudan çok belirli bir kesime hizmet vermelerinin ödülünü alırlar veya aldıklarını sanırlar.

Ülkemizde, böylesi konumlara getirilmiş kamu görevlilerinin bugünkü haliyle hizmetleri; "teknik hizmetleri, sağlık hizmetleri, eğitim, din görevlileri, emniyet, silahlı kuvvetler v.s." ana başlıklar altında isimlendirilerek sınıflandırılmıştır. Mühendisler 657 sayılı devlet memurları Yasası içinde (TH) "Teknik Hizmetler" sınıfında yer almaktadırlar.

Özlük hakları bu yasada belirlenen koşullara göre biçimlendirilmiştir. Ancak meslektaşlarımız, ülkenin kalkınmasında büyük payı olan yatırım projelerinde çalışmaktadırlar. Bu projelerin işletilmesinde önemli payları bulunmaktadır. Buna rağmen bulundukları konumlarına uygun ücretlerden yoksun ve dünyadaki diğer ülkelerde, hatta ülkemizdeki çalışan yabancı meslektaşlarımızın aldığı ücretin %20-25'i oranında ücrete mahkum edilmektedirler. Bizim de üyesi olduğumuz Birleşmiş Milletler'in belirlediği yoksulluk sınırının altında bir ücrette (yaklaşık 1000 \$) çalıştırılmaya zorlanmaktadır.

Halen mevcut hükümet getirmek istediği ücret sınıflandırması ile kamu görevi yapan mühendislerimize yoksulluğu reva görmektedir. Bugünlerde karara dönüştürülmeye çalışılan memurlar için belirlenen ücret gruplandırılmasını düzenleyen tasarıda mühendisler, 12. grup içinde yer almaktadır. Ülkenin gelişmesi ve kalkınmasında hiçbir rolü olmayan din görevlileri bile bu tasarıda mühendislerden daha önemli bir konuma getirilmişlerdir.

Bütün bu gelişmeleri titizlikle izlemeli ve buna karşı üyelerimizin kamudaki konumunu göz ardı etmeden rollerini yeniden belirleyecek çözümleri üretmeliyiz. Çıkarlarını kamu çıkarlarıyla örtüştürerek tüm kamu çalışanlarıyla ortak mücadelede bütünleştirecek örgütlülüğü sağlayıp mücadeleyi yürütmeye çalışmalıyız. Bütün mühendisleri, özellikle de kamuda çalışan mühendisleri bu mücadeleye katılmalarını ve odalarına sahip çıkılmalarını istiyor, diliyoruz.

Sonuç olarak, TMMOB ve İMO genelinde, özel olarak İMO İstanbul Şubesi "KAMU ÇALIŞANLARI KAMİSYONU" düzeyinde bu örgütlülüğümüzü yürütmeye ve yüceltmeye çalışıyoruz. Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan yaklaşık 70 bin mühendis olan meslektaşlarımızı, diğer çalışanlarla ortak eylemlilikte buluşturup özlük haklarının korunmasında ve çağdaş bir anlayış düzeyine çıkarılması için grevli, toplu sözleşmeli sendikal örgütlülüğü sağlamaya çaba sarfetmeliyiz. Bir kez daha hatırlanmalıdır ki, TEKNİK KADROLAR, planlı ve akılcı bir kalkınmayı hedef alan, yatırımları halkı için uygulanan bir planlama stratejisi içinde yer alırlarsa kimlik ve kişilik bulurlar.